

Suositus 14/2019/kultur D 2019

Aikaisempi asiakirjanumero A 1809/kultur
Käsittelijä Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokuntavaliokunnan mietintö, joka koskee

suositusta 14/2019: Opintotukisääntöjen muuttaminen**Ehdotus**

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta ehdottaa,

että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo suosituksen 14/2019: Opintotukisääntöjen muuttaminen neuvoston osalta loppuun käsitellyksi.

Tausta

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Ruotsin hallitukselle,

että se valtuuttaa Ruotsin opintotukiasiain keskuslautakunnan muuttamaan sääntöjä siten, että ruotsalaiset opiskelijat voivat hakea opintotukea Norjan ja Tanskan kansanopistoissa suoritettaviin opintoihin.

Ruotsin hallituksen ilmoitus

Ruotsin kansanopistot ja opintoliitot ovat jo yli 100 vuoden ajan tehneet vapaata sivistystyötä. Vapaan sivistystyön toimijat ovat Ruotsin hallituksen keskeisiä yhteistyökumppaneita moniin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastattaessa. Ne esimerkiksi vahvistavat aktiivista osallistumista yhteiskuntaan, antavat lisää mahdollisuuksia kouluttautua tai vaihtaa alaa kesken työuran, antavat vastikään maahan tulleille mahdollisuuksia vakiinnuttaa asemansa työelämässä ja yhteiskunnassa sekä tarjoavat monipuolista ja osallistavaa kulttuurielämää. Vapaan sivistystyön pohjoismainen yhteistyö ja vuorovaikutus ovat merkittävässä asemassa työn kehittämisessä ja sen yhteiskunnallisen aseman edistämiseksi. Kansanopisto-opiskelijoiden liikkuvuus Pohjoismaiden eri kansanopistojen välillä on tässä tärkeässä osassa.

Ruotsin opintotukijärjestelmä on avokätinen ulkomailla suoritettavien opintojen osalta, minkä turvin moni opiskelija voi lähteä opiskelemaan ulkomaille. Se on tärkeä keino opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämiseksi. Uudet opintotukisäännöt astuivat voimaan 1. heinäkuuta 2015. Niiden tavoitteena oli luoda yhtenäisempi ja tehok-

kaampi opintotukijärjestelmä ulkomailla suoritettavia opintoja varten (ks. Ruotsin hallituksen esitys 2012/13:152 – Studiemedel i en globaliserad värld). Vuoden 2015 opintotuki uudistuksella oli kuitenkin odottamattomia seurauksia, sillä sen myötä opintotukea ei ole myönnetty esimerkiksi tiettyihin kansanopisto-opintoihin Pohjoismaissa, koska niihin ei sisälly loppututkintoa. Loppututkintoa koskeva vaatimus sisällytettiin sääntöihin Ruotsin opintotukiasiain keskuslautakunnan (CSN) määräyksestä. Hallitus on kuitenkin kumonnut edellä mainitun määräyksen 1. helmikuuta 2020 voimaan tulleella asetusmuutoksella ja ottanut käyttöön mahdollisuuden myöntää tietyissä tapauksissa opintotukea ulkomailla suoritettaviin opintoihin, vaikka niihin ei sisälly loppututkintoa. Opintotukea voidaan myöntää koulutukseen, johon ei sisälly loppututkintoa, mikäli syy sen puuttumiseen on merkittävältä osin sama kuin verrattavissa olevassa, opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa Ruotsissa (ks. 3 luku 22 a §, Ruotsin opintotukiasetus [2000:655]). Näin on useiden Ruotsin kansanopistokoulutusten kohdalla.

Ruotsin hallitus katsoo siksi, että suositus on toteutunut.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta pitää ilahduttavana sitä, että Ruotsin hallitus on muuttanut asetusta, minkä seurauksena opintotukea on tietyissä tapauksissa mahdollista myöntää ulkomailla suoritettaviin opintoihin, vaikka niihin ei sisälly loppututkintoa. Siitä tulee olemaan hyötyä ruotsalaisille kansanopisto-opiskelijoille, jotka haluavat suorittaa kansanopisto-opintoja toisessa Pohjoismaassa.

Valiokunta ehdottaa siksi, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo asian neuvoston osalta loppuun käsitellyksi.

Pohjolassa 27. huhtikuuta 2020

Angelika Bengtsson (SD)

Ann-Sofie Alm (M)

Camilla Gunell (ÅSD)

Heidi Viljanen (sd.)

Henrik Møller (S)

Jorodd Asphjell (A)

Jouni Ovaska (kesk.)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Lars Mejern Larsson (S)

Marianne Synnes Emblemvåg (H)

Mikko Kinnunen (kesk.)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Riikka Purra (ps.)